

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacrum Oratorium Piarum Imaginum Immaculatæ Mariæ
Et Animæ Creatæ Ac Baptismo, Poenitentia Et Eucharistia
Innovatæ: Ars Nova Bene Vivendi Et Moriendi**

Bivero, Pedro de

Antverpiæ, 1634

De frequenti vsu sacræ Communionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47965](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47965)

ce eodem Spiritu sancto, & eadem MARIA comite,
 coronam duodecim stellarum illustriorum obtine-
 bunt. Ad tanti frequentiam Sacramenti ducit nos
 multiformis munere suo Spiritus sanctus. Attrahit
 nos per se, & per septem dona sua, vt accedamus
 sapè, & sapè in nobis gloriosam MARIAM, totam
 planè Lucharisticam, referamus virtute venerabilis
 Sacramenti, quod terram cælum, terrenos verò ho-
 mines cælestes efficit, & supercælestes eos, qui di-
 tari Spiritus sancti muneribus, munificum Eucha-
 ristia Sacramentum sapè recolunt & frequentant.

*Ducit nos ad fre-
 quenter sum-
 mendam Eucha-
 risticam Spi-
 ritus sanctus
 MARIA.*

ASSIDVITAS ET CŒNSTANTIA
 IN CVLTV ET VSV
 SACRÆ EVCHARISTIÆ
 SANCITA ET SANCTIFICATA
 SEPTEM DONIS
 SPIRITVS SANCTI.

FREQUENTATIONIS Eucharisticæ primus
 & primarius auctor est Spiritus sanctus,
 siquidem post eius descensionem assiduus
 sacra Communionis, vsus ingruit & in-
 ualuit. Postquam cap. 2. Actor. sacer Historicus so-
 lem-

*Spiritus
 sanctus au-
 ctor fre-
 quentis
 Commu-
 nionis.*

lem in Discipulos Spiritus sancti aduentum
 scripsisset, statim eodem loco retulit, sanctæ Eucha-
 ristia frequentiam inductam in Ecclesiam fuisse,
 quidem ita vsitatam & communem, ut quocumque
 foret. Traditur de primis illis Fidelibus: *Erant autem
 perseverantes in doctrina Apostolorum, & communione
 fractionis panis, & orationibus.* Adhuc rursus: *Quotidie
 quoque perdurantes unanimes in templo, & per-
 gentes circa domos panem, sumebant cibum cum exulta-
 tione, & simplicitate cordis, collaudantes Deum, &
 benedictes gratiam ad omnem plebem.* Ad imprimendam
 magis, magisque infingendam mentibus & animis
 Christianorum hanc sacræ Communionis frequen-
 tiam, Can. 10. iubent Apostoli: *Omnes fideles, qui
 ingrediuntur Ecclesiam, & Scripturas audiunt, non tam-
 perseverant in oratione, nec sanctam Communionem pro-
 piunt, velut inquietudines Ecclesie commouentes, con-
 nit Communionem priuari.* Hanc eandem legem
 multò post seruandam monuit Anacletus Episcopus,
 Episcopus, inquit, *Deo sacrificans, testes, ut praesentem
 secum habeat, & plures quàm alius Sacerdos.* Sicut
 maioris honoris gratia fruitur, sic maioris testimonii
 mento indiget. In solemnioribus quippe diebus, aut septem
 aut quinque, aut tres Diaconos (qui eius oculi dicantur)
 & Subdiaconos, ac reliquos ministros secum habeat.

sacris in dextera vestibus, in fronte & à tergo, & Presbyteri dextrâ lauaque, contrito corde, & humiliato spiritu, & prono stent vultu, custodientes eum à maleuolis hominibus, & consensum eius præbeant Sacrificio. Peracta autem eius consecratione communicent. Hinc desumptum capitulum Peracta. de Consecrat. dist. 2. Peracta consecratione omnes communicent, qui noluerint Ecclesiasticis carere liminibus: sic enim Apostoli statuerunt, & sancta Romana tenet Ecclesia.

Hæc methodus, quæ tunc temporis in vsu erat, & diu viguit, optaret sancta Synodus Tridentina vt in populo Christiano reuiuisceret. Ostendit desiderium suum sess. 22. cap. 6. & quidem in hæc verba: Optaret quidem sacrosancta Synodus, vt in singulis Missis fideles adstantes non solum spirituali affectu, sed sacramentali etiam Eucharistia perceptione communicarent, quò ad eos sanctissimi huius Sacrificij fructus vberior proueneret. Quanta sit huius susceptionis copia fructuum, vel ex hoc intelligi potest, quod ait Iustinianus Sermone de Eucharistia: Frequentatur autem Eucharistia, vt iustis gratiam, peccantibus veniam, debilibus robur, letitiam mœstis, diligentibus exultationem, nutantibus spem, credentibus pacem, victoriam certantibus, captiuis libertatem, atque defunctis conferat requiem. Verum enim verò non omnibus conuenit vnus & idem vsus

Com-

Communione, quemadmodum & ipse Iustinianus
adstruit & docet cap. 19. de Monastic. perfect. *Sed*
enim, qui quotidie delinquit, ita quotidie saltem Deo
confiteatur. & qui quotidie communicando deficiunt, quo-
tidie spiritualiter communicando restaurentur: sacra-
mentaliter autem interdum. Non enim ab omnibus un-
ter communicandum est, sed à quibusdam sapius, à
busdam rariùs, prout vniuscuiusque affectus tractatus
virtus meretur: potissimum autem ab iis, qui Deo dediti
sunt, sumi debet Sacramentum hoc. Consulendus
que est affectus cordis & animi, quem Spiritus
ctus infundit, vt eodoti fideles sacram frequen-
ter Eucharistiam, ad cuius frequentem vsum ex-
tat Spiritus sanctus per septem dona sua, quae sunt
sunt, sapientia, intellectus, consilium, fortitudo, sci-
tia, pietas, timor.

I.

SPIRITVS SAPIENTIAE.

*Donum
vsus Eu-
charistiae.*

Spiritus sapientiae est, vt definit ac probat
Bernardus cap. 7. de Septem donis, quidam inter
Pfal. 33, 9. *sapor, & suauissimus gustus. vnde Psalmista: Gustate*
Pfal. 45, *& videte, quoniam suavis est Dominus. & iterum: P*
II.
Pfal. 33, 6. *te, & videte. & iterum: Accedite ad eum, & illamini*
mini. Hec diuina sapientia interno gustu superna praed-
mus, videlicet contemplantes, quam amonum sit amonum

catibus interesse, vbi nil poterit quod displiceat esse, vel quod placeat abesse. Hoc sapientiæ spiritu dñati ac donati erant primi illi fideles, qui quotidie communicabant. Erant omnes perseverantes in doctrina Apostolorum, & communicatione fractionis panis, & orationibus. Prælibabant in orationibus & contemplationibus suis, quàm amcœnum esset, Regi Angelorum interesse, & eius deliciis frui, quarum interno gustu deliniti, & simul delibuti, quotidie perdurantes vnam ^{Act. 2, 42.} ^{Act. 2, 46.} nimitè in templo, & frangentes circa domos panem, sumebant cibum cum exultatione. Magnum discrimen est inter hunc cœlestem cibum & alias terrenas escas: solum ista, cùm sumuntur & capiuntur, palatum mulcent & recreant, ille verò, etiamsi reipsa non edatur, spiritualiter delectat, sapitque cùm quis affectu spiritali fertur, & trahitur in Eucharistiam. Tunc spiritus sapientiæ in anima virtutem suam exercet, & allicit eam, vt reali perceptione CHRISTI reficiatur.

Quod vt meliùs elucescat, satis appositè loquitur Concilium Tridentinum sess. 13. cap. 8. Quod ad usum autem, rectè & sapienter Patres nostri tres rationes hoc sanctum Sacramentum accipiendi distinxerunt. Quosdam enim dixerunt Sacramentaliter dumtaxat id sumere, vt peccatores; alios tantùm spiritualiter, illos nimirum,

Nnnn

rum,

rum, qui voto propositum illum celestem panem edunt
 fide viua, quæ per dilectionem operatur, fructum eius
 utilitatem sentiunt; tertios porrò Sacramentum alter
 & spiritualiter, hi autem sunt, qui se prius probant
 instruunt, vt vestem nuptialem induti, ad diuinam
 mensam accedant. Accedunt autem ij, qui spiritu
 sapientia alliciuntur & inuitantur, vt spiritali
 Communionem refecti, reipsa sacra se Eucharistia cog
 nant. Hæc quidem attractio & inuitatio pertinet
 ad sapientiam, quæ per fidem viuam, dilectionem
 & alias virtutes vocat & excitat animas ad
 communicationem. Quò pertinet id, quod
 regimus cap. 9, 1. Prouerb. *Sapientia edificauit sibi
 domum, excidit columnas septem. Immolauit victimas
 miscuit vinum, & proposuit mensam suam. Misit
 suas vt vocarent, ad arcem & ad mœnia ciuitatis. Si
 est paruulus, veniat ad me. Et insipientibus locuta est
 nite, comedite panem meum, & bibite vinum quod
 vobis. Accersit ignaros & insipientes, vt spiritu
 sapientia donati, interno sapore & gustu recreati,
 currant ad Eucharistiam, cuius sacra sumpcione
 terna dulcedo & suauitas perficitur & consumatur.
 Experta Ecclesia loquitur, confirmat hoc iplura
 dum orat Dominicâ VI. post Epiphaniam.*

Oratio Sapientis Ecclesiæ, & animæ.

Cælestibus, Domine, pasti delicijs, quæsumus, vt semper eadem per quæ viuimus, appetamus.

II.

SPIRITVS INTELLECTVS.

Spiritus intellectus est, quo donantur, & simul <sup>Donum
vius Eucharistia.
Mat. 5. 8.</sup> ditantur ij, de quibus CHRISTVS ait, *Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt.* Nisi enim mentis intuitus diligenter purificatus fuerit, mystica ac diuina liquidò intelligere nequit. Scriptum enim est: *Spiritus sanctus disciplina effugiet fictum, & auferet se à cogitationibus, quæ sunt sine intellectu.* Concludit inde Bernardus cap. 6. de Septem donis: *Qui ergo vult sincerum ac lucidum intellectum habere, prauarum cogitationum phantasias ac nebulas studeat effugare, & omni diligentia & cautela cor seruare.* Vnde Salomon, ^{Prou. 4. 23.} *Omni custodia serua cor tuum, quoniam ex ipso vita procedit.* Cum ita se res habeat, satis benè dixerat antè David, ^{Psal. 33. 9.} *Gustate, & videte, quoniam suavis est Dominus.* gustate spiritu sapientiæ, videte spiritu intelligentiæ, quoniam suavis est Dominus, cùm sumitur in Eucharistia. Ad huius frequentiam Sacramenti per spiritum intellectus vocantur, quorum deuota mens

Nnnn 2 non

non humi repit, sed in altum eleuatur, & in ca
 Phil. 3, 10. conuersatur, vt & dicere cum Paulo liceat, *Cono*
satio nostra in caelis est. Confirmat assertum S. Bernar
 dus Senerſis tom. 2. Serm. 57. *Cum Sacramenti pro*
ptio debitam requirat purgationem peccatorum, & ma
talem eleuationem, seu reuerentiam atque deuotionem,
quis qualibet die paratus sit praedictis modis, & aliis
pedimentum non habeat, vtile est ei hoc Sacramentum
quentare.

Ad hanc mentis & cordis eleuationem, quae
 frequentem Communionis vsum necessaria est, ci
 citat nos Sacerdos, cum ante Consecrationem
Sursum corda. Et quidem monitum hoc non parum
 consonantiam habet cum eo, quod alta voce can
 gabat olim Diaconus, antequam sacra Synaxis co
 peretur. Clamabat, *Stemus honestè.* Quae verba
 pendens Chrysostomus Homilia De non contem
 nendis Ecclesiae mysteriis, inquit: *Propter hoc bene*
tempore diuini Sacrificij stare iubemur, vt cogitatione
mi repentes erigamus. Hunc spiritum intellectus re
 rit in communicantibus S. Laurentius Iustinianus
 cum cap. 19. Monastic. perfect. in illam prout
 orationem: *Aperi igitur, o melliflue amor, aperi, inquam*
o diuina bonitas, interiores fideium oculos, vt formata
dei irradiati lumine mereantur videre te. Ex dictis

ma causa defumenda est, propter quam panis intellectus dicatur Eucharisticus, & quidem ab Oraculo diuino, *Cibavit illum pane vita & intellectus.* Panis Ecclesi. 15, 5. intellectus est, quia sine spiritu intelligentiæ percipi nequit. Secunda causa huius appellationis est vis & virtus eiusdem sacre Eucharistiæ, cuius digna perceptione eadem intelligentia, quam suo munere ac lumine Spiritus sanctus illustrat, magis illuminatur. Narrat Scriptura 1. Reg. 14, 27. quomodo esuriens Ionathas gustauerit fauum mellis, & eius dulcedine recreatus, fuerit illustratus. *Extenditque summitatem virgæ, quam habebat in manu, & intinxit in fauum mellis, & conuertit manum suam ad os suum, & illuminati sunt oculi eius.* Mysticus hic fauus Eucharistiæ est, quem vir Christianus percipit in altari, & illustratur more Regum Orientalium; in cuius sancta Epiphania, & eius Octaua petit & orat Ecclesia, Spiritus sancto illustrata, virtute sacre Eucharistiæ illuminari.

Ecclesiæ & animæ donatæ spiritu intellectus
Oratio I.

PRæsta, quæsumus omnipotens Deus, vt quæ solemniter celebramus officio, purificatæ mentis intelligentia consequamur.

Nnnn 3

Ora-

Oratio II.

Cælesti lumine, quæsumus Domine semper
 ubique nos præueni, vt mysterium, cuius
 participes esse uoluisti, & puro cernamus intuitu,
 digno percipiamus affectu.

III.

SPIRITVS CONSILII.

*Spiritus
 uisus Eu-
 charistik.*

Spiritus consilij est, quo quis religiosè dicitur
 ut tria religiosa consilia seruet, & diligenter
 stodiât, colat castitatem, paupertatem & obedien-
 tiam. Hic idem spiritus consilij attrahit hominem
 non solum ad cœnam Agni gustandam, sed etiam
 ad frequentandam. Nouerat ita esse S. Ambrosius
 qui priusquam sacris assisteret altaribus, castitatis
 donum in primis appetebat & petebat. Rex Tyru-
 num, & amator castitatis & integritatis, cælesti uocati-
 onis tue extingue in corpore meo fomitem
 libidinis, ut maneat in me tenor castitatis corporis
 meae. Mortifica in membris meis carnis stimulos,
 libidinosas commotiones, & da mihi veram & perpetuam
 castitatem, cum ceteris donis tuis, que tibi placeant
 uirtute, ut sacrificium laudis casto corpore & mundo
 ualeam tibi offerre. Sacerdos erat Ambrosius, & nouerat
 in Ecclesia necessariam esse uirtutem castitatis.

vt qui perpetuò celebrant, & de Eucharistia participant, perpetuò etiam corporis & animæ castitatem colant & seruent. Non derogant ministerio Sacerdotali aliquando opes & diuitiæ, nec potestas & imperium, derogat tamen defectus puritatis & castitatis, in qua nec est nec esse potest dispensatio, vt præluceant puri & casti exemplo iis, qui more Sacerdotali sacram velint Eucharistiam frequentare.

Et quidem in coniugatis ipsis, quibus coitus licitus est, quæritur abstinentia à voluptate coniugali, si velint sæpiùs accedere ad Eucharistiam. Ita monet Hieronymus scribens contra Iouinian. *Probet, inquit, se vnusquisque, & sic ad Corpus CHRISTI accedat: non quòd dilata Communionis vnus dies, aut biduum, sanctiorem faciat Christianum, vt quod hodie non meruerat, cras mereatur; sed quòd, dum dolet se non communicasse, ab uxoris amplexu, vt amoris coniugij amorem CHRISTI præferat.* Adhuc aduersus Iouinianum idem Hieronymus: *Scio Romæ hanc esse consuetudinem, vt fideles semper CHRISTI Corpus accipiant; quod nec reprehendo, nec probo, sed ipsorum conscientiam conuenio, qui eodem die post coitum communicant, & iuxta Persium, noctem flumine purgant. Quare ad Martyres ire non audent, quare non ingrediuntur Ecclesias; an alius in publico, alius in domo CHRISTVS est?*

est? Casta mente, casto corpore sumenda & rep-
tenda Eucharistia est.

Pfal. 27.
27.

Hæc alimonia pauperum est. *Edent pauperes, & saturabuntur*, David cecinit; & MARIA, *Esurians impleuit bonis, & diuites dimisit inanes*: exclamatur propterea Ecclesia:

O res mirabilis!

Manducat Dominum

Pauper, seruus, & humilis.

Ea propter, quos spiritus consilij ad pauperum Euangelicæ professionem ducit, adducit ad Communionem, & suadet ut sæpè ad mensam CHRISTI recurrant. Diuites sæculi huius fastidiunt pauperes qui frequenter ad se veniunt. Longè alia conditio CHRISTI est, qui fastidiosos propterea diuites non fastidit, & dimittit; admittit indigos, alit & pascit egentes. Exclamat idcirco Ecclesia: *O quam suauiter Domine spiritus tuus, qui ut dulcedinem tuam in facie demonstrares, pane suauissimo de celo prædito esurientes repleas bonis, fastidiosos diuites dimittens inanes!* Quia si CHRISTVS consecratus pauperes non fastidit, pauperem tædere non debet sacram frequentare Eucharistiam, ne similes illis fiat, qui missum de celo manna respuerunt, & contempserunt.

Benè & satis benè Augustinus Epistola 118. ad Iamam

lanuar. *Contemptum solum non vult, iste cibus, sicut neque manna fastidium.* Fastidium illud egenis populi fuit, non diuitis Dei, nec modò diuitis CHRISTI est, sed inopis hominis, quem sacræ atque diuinæ tædet Communionis. Fastidit egenus diuitem, non diues egenum, cui se offert semper edendum.

Ad hunc sacrosanctum cibum etiam atque etiam sumendum spiritus consilij vocat eos, qui suæ renuntiant voluntati, & alterius se subiiciunt & submitunt imperio. Quanti hoc referat, ostendit sanctus Laurentius Iustinianus cap. 24. de Casto conuubio, cuius est ista sententia: *Nemo ad hoc percipiendum per se dignus est, quamuis multa sit præditus sanctitate: obedientia quemque dignum facit, non vita.* Ergo qui obedientia Superioris, vel etiam religiosi sui Confessarij sanctam iterat ac repetit Eucharistiam, non est cur timeat errare. Nec errant, qui se Deo in Religione sacrarunt, & frequentant hoc Sacramentum, cum cap. 19. de Monast. perfect. paulò antè dixerit Iustinianus: *Potissimum ab iis qui Deo dicati sunt, sumi debet Sacramentum hoc.*

Hoc mysterium Eucharisticum est, in quo triplex funiculus, obedientiæ, paupertatis, & castitatis, quam spiritus consilij neçtit, constringitur, ne rumpatur, confirmatur virtute Eucharistiæ obe-

Oooo

dien-

Iohan. 6, 58. dicitur, quandoquidem CHRISTVS ait: *Sicut me
 viuens Pater, & ego uiuo propter Patrem, & pater
 manducat me, & ipse uiuet propter me.* CHRISTVS
 Patre missis per obedientiam, in obedientia patris
 cipem sui confirmat. Reprimitur cupiditas ter-
 narum rerum huius virtute Sacramenti, & idcirco
 paupertas Euangelica magis solidatur: teste eodem
 Cyrillo lib. 3. in Ioannem cap. 34. *Quasi frax quorundam,
 ad desiderium rerum meliorum CHRISTVS circumducit hoc
 spiritali cibo.* Castitas quoque Ecclē-
 ristia beneficio maius accipit incrementum, ut
 Cyrillus lib. 4. in Ioannem cap. 17. affirmat, *Sicut enim
 in nobis manens CHRISTVS scientiam membrorum
 nostrorum legem.* Ducitur spiritu consilij Ecclē-
 sia, nimirum obedientia, paupertatis & castitatis
 & harum trium confirmationem virtutum suo
 dine postulat in sacrosancto Missaē sacrificio
 concedi, sibi donari.

Ecclesiae & animae donatae spiritu consilij

Oratio I.

Protege nos Domine tuis mysteriis seruientem
 ut diuinis rebus inhærentes, & corpore tibi ser-
 uilemur, & mente.

Oratio II.

His nobis, Domine, mysteriis conferatur, quo
terrena desideria mitigantes discamus amare
caelestia.

Oratio III.

Hæc hostia, quæsumus Domine, emundet
nostra delicta, & ad Sacrificium celebran-
dum subditorum tibi corpora mentesque sancti-
ficet.

IV.

SPIRITVS FORTITVDINIS.

Spiritu fortitudinis præditus vir iustus, teste Sa-
lomone, *quasi leo confidens absque terrore erit.* Item: Donum
vsus Eu-
charistia.
Prou. 28, 1
Prou. 12,
21.
Hebr. 11,
Non contristabit iustum, quidquid ei acciderit. Hoc spi-
ritu muniti Sancti, vt scribit Apostolus, *ludibria &*
verbera experti, insuper & vincula & carceres, lapidati
sunt, secti sunt, tentati sunt, in occisione gladij mortui
sunt. Spiritu quoque fortitudinis donatus & ipse
Apostolus testatur de se: *Quis nos separabit à charitate*
CHRISTI? Rom. 11, *Quæ est sententia Bernardi cap. 4. de*
Septem donis: Iste spiritus omnem alienam malitiam sus-
tinet, & aduersus hostiles insidias instruit & munit. Vn-
de sponsus in sponsæ præconio ait: Pulchra es amica mea,
Cant. 6, 3.

Oooo 2

sua-

suavis & decora sicut Jerusalem, terribilis ut castrorum acies ordinata.

Sacra Eucharistia annona militaris est, cuius virtutem & fortitudinem requirit in iis qui **CHRISTI** se deuouent. Da mihi Christianum militem, qui se fortiter gerat in prælio, & virtutis singulare specimen præbeat, & hic ipse tantam deuotionem nec sentiat nec experiatur, dignus mandandus est qui militarem annonam participet. *consuit Iustinianus cap. 19. Monast. perfect. Nobis, inquit, à sancto Domini conuiuio repellere indigne iuste uiuens, virtuosè conuersans, humiliter se cognoscens, pure confitens, & reuèrerenter accedens. Talis quippe sensibiliter ac spiritualiter hoc Sacramento nutritur, & uiuit. Concludit tandem: Nemo autem seruum dicitur ab hoc prorsus se subtrahat Sacramento, quamuis aliter desit deuotio: nec quisquam eo priuetur. Si quis in castris humanis militem fortem agit, & legem decertat, comineatu militari dignus efficiat. censeatur non indignus Eucharistia; qui in facie **CHRISTI** militia, ut leo confidens absque timore erit: dicit cum Paulo, Quis nos separabit à charitate **CHRISTI**? qui, iuxta Bernardum, omnem infortiam sustinet, & aduersus hostiles insidias deuotio spiritu fortitudinis se instruit & munit. Ipse*

Prou. 28, 1.

Rom. 8,
35.

munitæque animæ suæ denique Sponsus dicit: *Pul- Cant. 5, 5.*
cra es amica mea, suavis & decora sicut Ierusalem, ter-
ribilis ut castrorum acies ordinata. Vbi acies est, ibi
 plena atque perfecta virtus ac fortitudo est, quæ ri-
 tē ac rectē præit ac præcedit vsum sacratissimæ
 Communionis. Confirmat hoc ipsum S. Gregorius
 scribens ad Augustinum Episcopum Cantuar. *Non*
saturantur, inquit, nisi famelici, qui à vitis perfecte ie-
iuunantes, diuina Sacramenta percipiunt in plenitudine
virtutis.

Plenitudo virtutis, spiritus fortitudinis est, qui
 reddit animosam fidem, vt ea, quæ sunt ardua &
 difficilia in hoc Sacramento, facilè vincat ac su-
 peret,

Quod non capis, quod non vides,
Animosa firmat fides,
Præter rerum ordinem.

Hæc animosa virtus est, quia fortes facti sunt ij,
 qui tam internas quàm externas difficultates supe-
 rantes, ab vfu Communionis minimè retardantur.

Memineris parabolæ Euangelij, quomodo quidam *Luc. 14,*
 homo fecit cœnam magnam, & inuitati, quomi-
 nus ad illam venirent, se excusarunt. Primus dixit,
Villam emi; alter, Fuga bouem emi quinque; alius verò
ait, Uxorem duxi, & ideo non possum venire. Omni-

Oooo 3 bus.

bus his tribus inuitatis deerat spiritus fortitudinis
 & ideò difficultatibus sibi oblati ignominiose
 ferunt, & à sacrae Communionis vsu recedunt.
 Primus villam emit, & terræ solo adhæsit, nec
 habuit quibus terrenas mundanasque consideratio-
 nes vinceret, & victor ad sacram cœnam ven-
 it.
 Alter iuga bouum emit quinque, qui quinque
 sensibus caruit animosa fide, quam recipere
 Eucharistia. Alius, qui duxit vxorem, non habuit
 animos vt licitis amplexibus abstineret, & vno
 CHRISTO consecrato postponeret. Comparatur
 villam, iuga bouum quinque emere, & matrimonium
 contrahere, licita omnia sunt, & tamen
 vsu cœnæ homines retardarunt; vt colligas
 non illicita modò, sed etiam licita impedimentum
 se posse, quominùs Eucharistia percipiatur, si
 spiritus fortitudinis.

Hic spiritus est, qui fortes Christi milites
 ad militarem annonam, vt virtute Sacramenti
 rum virtus magis crescat, magis augeatur. *Preparatur Eucharistia*, Iustinianus concionatur, *et
 gratiam, debilibus conferat robur, victoriam certantibus.*
 Concionatur quoque Chrysostomus Homil. 66.
 populum: *Tamquam leones igitur ignem spirantes ad
 mensa recedamus, facti diabolo terribiles.* Post factam
 Co-

Communionem *instus vt leo confidens absque terrore* erit. Cuius illa oratio est, quæ Dominica II. post Epiphaniam recitatur.

Ecclesiæ & animæ donatæ spiritu fortitudinis
Oratio.

Augeatur in nobis, quæsumus Domine, tuæ virtutis operatio, vt diuinis vegetati Sacramentis, ad eorum promissa capienda tuo munere præparemur.

V.

SPIRITVS SCIENTIÆ.

Spiritus scientiæ est, de quo Salomon, *Qui addit* <sup>Donum
vius Eu-
charistiæ.
Ecl. 1, 18.</sup> scientiam, addit & dolorem. Rationem reddit Bernardus cap. 3. de Septem donis: *Vera namque scientia est, scire nos mortales, & caducos, & fragiles esse, & in hoc exilio, & in hoc ergastulo, in hac peregrinatione, in hac valle lacrymarum dolendum & lugendum esse.* Hac eadem præditos scientia, & experientia laborum & dolorum vocat CHRISTVS ad refectionem Eucharistiæ, cum clamat: *Venite ad me omnes qui laboratis,* <sup>Matth. 11,
28.</sup> *& onerati estis, & ego reficiam vos.* Expendit præfatam sententiam Augustinus Serm. 10. de Verbis Domini: *Quare omnes laboramus, nisi quia sumus homines mortales, & fragiles, infirmi, lutea vasa portantes, que faciunt*

faciunt inuicem angustias? Et quidem CHRISTVS
 mortales homines alliceret ad Communionem, et
 minit immortalitatis, quæ reposita est in sacra-
^{Ioan. 6, 59.} sancta alimonia. *Non sicut manducauerunt patres
 stri manna, & mortui sunt. Qui manducat hunc panem
 viuet in aeternum.* Nemo est qui aeternam vitam
 diligit, nemo qui immortalitatem non appetit.
 Quisquis Eucharistiam inuenerit, aeternam vitam
 inueniet, & à Domino accipiet immortalitatem.

Quòd si quotidie homo laborat, quotidie
 ritur, & sicut aqua dilabitur; mirum est, si quod
 die, cum possit, se non replet, & se non replet
 alimoniâ immortalitatis. Hoc humanum vitium
 est, humanæ peccatum infirmitatis, quam expre-
 tus est in se beatus Augustinus, & expertus loquitur
 cap. 13. Soliloq. *Mundus clamat, Deficio; tu vero
 mas, Reficio: & miseria mea praua magis sequitur
 cientem, quàm reficientem. Planè infirmitas mea haec
 Præditus spiritu scientiæ Augustinus, deprehendit
 nouam esse infirmitatem ægrotantis, cum pro
 medio suæ ægrotudinis cibo non vitur salutari
 lutaris hic cibus est, quem infirmis & imbecillis
 mortalibus præscribit Sapiencia Patris. Salubris est
 Sapienciæ, de qua Dionysius Epist. 9. *Dicimus quod
 habere vim perficiendi eos quos nutrit, dum imperfecit**

illorum atque indigentiam replet, & infirmitatem curat, vitamque custodit. Cùm igitur eiusmodi conditionis alimonia Eucharistica existat, noua illa infirmitate laborat, qui illam non admittit, sed respuit. Quisquis in dicto statu versatur, spiritu scientiæ indiget, vt duplici morbo se laborantem esse nouerit, & vtri- que per Eucharistiam sæpè repetitam medeatur. So- la hæc mortalitatis nostræ medicina est, quæ vel in ipso mortis articulo prodest morienti, in eam for- mam & rationem, quam innuit & insinuat S. Lau- rentius Iustinianus de Monast. perfect. cap. 20. *Ani- ma & carnis affectio nullo euentu, nullaque lege, nec in presenti nec in futuro dirimitur, quin potius purius, ar- dentius, perfectiusque in animæ & corporis glorificatione perseverat. Proinde quia rationalis spiritus inclinatione quadam naturali, & non parum quæ corpori vtilia & de- lectabilia sunt, cogitare cogitur, spiritali pabulo in ipso discubitu erigendus est, in quo quantò amplius fuerit occu- patus & illectus, tantò minùs carnalia cogitabit.*

Ita reuerà contingit, vt qui tempore mortalitatis & mortis amplius sacris studuerit Communionibus, minùs rebus carnalibus & mundialibus afficiatur. Nouit hoc, qui donatus spiritu scientiæ, mortalem, caducum & fragilem seipsum considerans, recur- rit ad Eucharistiam, cuius beneficio vitam sibi ac-

Pppp

qui-

quirit æternam. Prælibat mortalis homo, dum com-
 municat immortalitatis primitias; dolet ac luget
 in eo viuere statu, in quo non possit frui omnino
 prægustatæ æternitate. Ex quo prouenit, ut illa
 scientia, qua se nouit homo mortalem simul &
 fragilem, doletque propterea, sumptione sacre E-
 charistia perficiatur. Hic mysticus panis est, de quo
 P^{sal.} 126, 2. *Dauid: Surgite postquam sederitis, qui manducatis pa-*
nem doloris. Panis doloris est, in quo passio Domi-
 nica præsentatur: panis doloris est, quem dolor
 pœnitentiæ præit, subsequitur exilij pœna, quam
 patitur anima adhuc post cælestium Sacramen-
 tum fruitionem. Postquam primi homines cibum
 vetitum manducarunt, nudos se deprehenderunt
 caducos simul & fragiles, & ad ficus folia recu-
 rentes, parum commodi inuenerunt. Deerat Aba-
 mo & Euæ spiritus sacre scientiæ, qui duceret eos
 non ad folia, sed ad fructus, fructus scilicet vite
 lis arboris quæ erat in paradiso, de qua Deus Genes.
 cap. 3, 22. *Ecce Adam quasi vnus ex nobis factus est, scilicet
 bonum & malum: nunc ergo ne forte mittat manus
 suam, & sumat etiam de ligno vite, & comedat, & ui-
 uat in æternum.* Fructus mysticus ligni uitæ totus E-
 charisticus est, quem qui percipit, in æternum ui-
 uet, & æterna immortalitate fruatur. Eò dicitur
 man

nam spiritus sacratæ scientiæ, quo donata sancta
Ecclesia Feria V. post Dominicam Passionis orat.

Ecclesiæ & animæ donatæ spiritû scientiæ
Oratio.

Domine Deus noster, qui in iis potiùs creatu-
ris, quas ad fragilitatis nostræ subsidium con-
didisti, tuo quoque nomini munera iussisti dican-
da constitui: tribue quæsumus, vt & vitæ nobis
præsentis auxilium, & æternitatis efficiant Sacra-
mentum.

VI.

SPIRITVS PIËTATIS.

Spiritus pietatis importat secum teneritudinem Donum
vñus Est
charistia.
cordis, & animi deuotionem; quæ quàm sit ne-
cessaria ad sacri huius mysterij frequentationem,
quis non videat? vidit Isidorus lib.1. de Offic. Eccles.
cap.18. *Dicunt aliqui, Eucharistiam quotidie accipiendam,
& benè dicunt, si hanc cum religione, & deuotione, &
humilitate suscipiant, ne fidendo de iustitia, superba præ-
sumptione id faciant.* Vidit Bonauentura 3. de Profect.
Religios. cap.18. *Vix tamen ita religiosus esse videtur &
sanctus, exceptis Sacerdotibus, quin semel in septimana
sufficiat ei ex consuetudine communicare, nisi specialis cau-
sa quandoque vel ratio plus suadeat, scilicet infirmitas su-*
per-

Pppp 2

per-

perueniens, vel singularis, festiuitas sollemnis, vel inusitata
 deuotionis seruator, & intemperata desiderij suis pro illius
 susceptione, qui solus sufficit amanti ardorem refrigerare.
 Vidit S. Bernardus Senens. Tom. 2. Serm. 57. Cum
 Sacramenti perceptio debitam requirat purgationem peccato-
 rum, & mentalem eleuationem, seu reuerentiam ac
 deuotionem, si quis qualibet die paratus sit predictis
 & aliud impedimentum non habeat, utile est ei hoc Sa-
 cramentum frequentare. Cum ita se res habeat, bene con-
 sultit Bonauentura in Breuiloq. Parte 6. cap. 9. Con-
 silium est iis, qui se sentiunt inuenotus, ut differant quous-
 que parati ad esum veri Agni deuoti & circumspici re-
 niant. Bene etiam monet S. Laurentius Iustinianus
 cap. 19. de Perfect. Monast. Videat verò quilibet, ut
 consuetudine aut cordis elatione ad perceptionem ducatur
 tanti mysterij, sed deuotione, & prauia meditatione.

Ad hanc deuotionem, & prauiam meditati-
 onem, excitat uenientem ad Eucharistiam spiritus
 pietatis, ut non ex consuetudine, sed ex affectu
 deuotionis ducatur ad Communionem. Et quidem
 hic pius erga sacram Eucharistiam affectus tanti ha-
 beri debet, & tanti à sanctis Patribus habebatur,
 ut instar sacrae Communionis esse censeretur. Hoc
 pertinet id quod legimus apud S. Bernardum Se-
 nens. Tom. 2. Serm. 57. Queri etiam potest, Quomodo
 debet

choreta rarò communicabant? Dicendum est, quòd quotidie diuinitus reficiebantur, & hoc Sacramentum spiritualiter manducabant. Et hoc quidem expediebat eis amplius, quàm contrarium, secundum statum suum, & secundum regimen quo diuinitus regebantur. Regebantur illi diuinitus spiritu pietatis, vt continua spiritalis Communionis deuotione defectum sumptionis realis & corporalis compensarent, sicut maximis animarum suarum profectibus compensarunt. Tanti refert spiritum pietatis inesse iis, qui reipsa non accipiunt Eucharistiam. Ex hoc facile potest concludi, quanti referat, eodem spiritu donari eos, qui Eucharistica sumunt frequentantque mysteria, & ex crebro vsu illorum nouis semper incrementis & accessionibus spiritalium gratiarum, priuilegiorum & indultorum augentur.

Quòd si aliquando contingat, vt pia ista deuotio non sentiatur, non idcirco vir iustus & religiosus arceri & amandari debet ab vsu sacrae Eucharistiae, cum citatus Iustinianus cap. 9. de Monast. perfect. ita definierit; *Nemo autem seruorum Dei ab hoc prorsus se subtrahat Sacramento, quamuis actualis desit deuotio, nec quisquam eo priuetur.* Si quis Dei seruus in eo statu se deprehendat, adhæreat regi Dauidi, dicatque: *In terra deserta, inuia, & inaquosa sic in san-* Psal. 62, 3.

Eto apparui tibi, vt viderem virtutem tuam, & gloriam
 tuam. Videbit virtutem ac gloriam venerabilis sa-
 cramenti, & anima eius post susceptam Eucha-
 stiam, quæ erat arida, erit in stagnum, & sicut in
 Iai. 35, 7. *Et sicut in stagnis aquarum.* Quod si piæ deuotionis affectus ex
 habra Communionem non augeatur, sed potius minui-
 tur, feruetur id quod præcipit S. Thomas in 4. Se-
 tent. dist. 12. art. 2. quæst. 3. *Si aliquis experiri
 cognosceret, ex quotidiana sumptione feruorem amoris
 augeri, & reuerentiam non minui, talis deberet
 communicare. Si autem sentiret, per quotidianam frequen-
 tationem reuerentiam minui, & feruorem non
 augeri, talis deberet interdum abstinere, vt cum
 reuerentia postmodum accederet. Accede totus pius,
 tuus deuotus, filius matris Ecclesiæ, quæ ducta
 tu pietatis, Dominica III. Aduentus orat.*

Ecclesiæ & animæ donatæ spiritu pietatis

Oratio.

Deuotionis nostræ tibi, quæsumus Domine
 hostia iugiter immoletur, quæ & facti-
 agat instituta mysterij, & salutare tuum in
 mirabiliter operetur.

VII.

SPIRITVS TIMORIS.

Clementissimus Deus etiam in mysteriis sum-
 mæ suæ pietatis & clementiæ timeri voluit. Donum
 vsus Eu-
 charistia.
 Cernere hoc licet in sacræ suæ Passionis sacrificio,
 in quo bonus ille latro timuit Deum, & socium
 suum reprehendit, quòd timore non afficeretur.
 Neque tu times Deum, inquit, qui in eadem damnatione Luc. 23,
 40.
 es? Hoc etiam satis elucet in Sacrificio Eucharistico,
 in cuius institutione agens de proditore CHRISTVS,
 nec aperiens quis futurus esset, omnibus incussit me-
 tum, & metuentibus edendum se communicauit.
 Prædixerat hoc ipsum Dauid, cum præcineret: Me-
 Psal. 110, 4
moriæ fecit mirabilium suorum misericors & miserator
Dominus, escam dedit timentibus se: timentibus in-
quam se, vt cum timore & tremore se pro sacra
Communionem pararent, & in ea salutem suam ope-
rentur.

Hoc certè est duci, ac simul trahi spiritu timo-
 ris Dei, quem vt excitet Apostolus in singulis com-
 municantibus ait: 1. Cor. 11,
 27.
Itaque quicumque manducauerit pa-
nem, & biberit calicem Domini indignè, reus erit Cor-
poris & Sanguinis Domini. Probet autem seipsum homo,
& sic de pane illo edat, & de calice bibat. Qui enim
manducat

manducat & bibit indignè, iudicium sibi manducat & bibit, non dijudicans Corpus Domini. Vocatur ad ronal altaris homo, ac proinde pauidus esse debet. monet Apostolus, cuius verba expendens Concilium Tridentinum sess. 13. cap. 7. ait: Si non datur sacras vllas functiones quempiam accedere nisi sanctitate quò magis sanctitas & diuinitas celestis huius Sacramenti viro Christiano comperta est, eò diligentius capere ille debet, ne absque magna reuerentia & sanctitate percipiendum accedat, præsertim cum illa plena formidatione verba apud Apostolum legamus: Qui manducat & bibit indignè, iudicium sibi manducat & bibit, non dijudicans Corpus Domini. Ambrosius 1. Corinth. 11. Deuote timore & cum timore accedendum ad Communionem, ait Apostolus, vt sciat mens se reuerentiam debere ei, alius corpus sumendum accedit.

Et quidem olim antequam Christiani perciperent Eucharistiam, alta voce Diaconus dicebat Sancta sanctis; si quis non sanctus, non accedat. Verba plena formidinis erant, & illa expendens Chrysostomus Homil. 61. ad Popul. inquit, Timore vel hoc præendas, propterea sublimis constitutus, magna voce, terribili clamore, quasi quidam præco, maiestatem altitudinem tollens, stans erectus, omnibus apparatus, magnum in illa tremenda quiete exclamans, hys qui

vocat, illos autem arcet, non hoc manu faciens, sed per
 linguam efficacius quam per manum. Illa namque vox in
 aures incidens nostras, tamquam manus quadam hos qui-
 dem pellit & eicit, illos autem introducit. Quos ducit
 spiritus timoris, introducit chorus sanctarum vit-
 ginum Cæciliæ, Dorotheæ, atque sociarum, qua-
 rum omnium vox illa esto, *Sancta sanctis; si quis non
 sanctus, non accedat.* Hæc quoque Mariana vox est.
Mater pulchræ dilectionis, & timoris MARIA est, cu-
 ius coronatio coronat Oratorium Eucharistiæ: qua
 si quis quotidie pro dignitate fruitur, similis MA-
 RIAE efficitur, quæ CHRISTO suo, cælesti scilicet
 pane, quotidie fruebatur, & imitatores suos exci-
 tat, ut frequenter Mysteriis sacramentalibus potian-
 tur, in primis quidem Sacerdotes, qui quotidie sum-
 mum offerunt sacrificium, & offerentibus, pro eius
 celebratione per totam septimanam septem sua dona
 communicat Spiritus sanctus, ut modò vno modò
 alio munere vtantur, & ducantur ad peragendum
 tremendum altaris Sacramentum, & sacrificium.
 Verè tremendum, cum tam celebranti quam com-
 municanti dicatur: *Quando sederis ut comedas cum* Prou. 23, 1.
Principe, diligenter attende quæ apposta sunt ante faciem
tua, & statue cultrum in gutture tuo. S. Augustinus
 Homil. 2. de Bono Past. explicat, quæ fit principalis
 Qppp men-

mensa. Mensa potentis quæ sit nostis, ubi est Corpus & Sanguis Christi.

Sacerdos igitur & conuiuia CHRISTI, statue cultrum in gutture tuo, ut cum timore celebres & percipias Eucharistiam. Statue cultrum in gutture tuo, quod diu scilicet passionis, de quo Simeon ad Mariam, Tuam ipsius animam pertransibit gladius. Cæcilius STVS ipse de cœnaculo Eucharistiæ egressus ad sacram Crucem subiret; & simul aperuit viam, quæ de cœnaculo ad gladium, de incruento sacramento ad cruentum holocaustum, de sacro Oratorio Eucharistiæ ad Sanctuarium sacræ Crucis & Patientiæ aditus & transitus daretur: & quidem datur cunctis, quæ in mensa Agni paschalis, in quo Sacramentalis adhibetur, scriptum esse legamus Exodi cap. 26. Cum dixerint vobis filij vestri: Quæ est ista via?

Eucharistia via est ad Sanctuarium Crucis, & Patientiæ. Isa. 30, 21.

Quæ est ista via? dicitis eis, Victima transitus Domini est. Transitus Domini est: Hæc est via, ambulate in ea. Hæc via, quam Rex Martyrum Martyribus suis ostendit, transitus benè Cyprianus Epist. 54. Vincentibus communitio à nobis danda est, ut quos excitamus & exhortamus ad prælium, non inermes & nudos relinquamus, sed protectione Corporis & Sanguinis CHRISTI muniamur: cum ad hoc fiat Eucharistia, ut possit accipientibus esse tela, quos tutos esse contra aduersarium volumus.

PPP

mento *Dominica saturitatis armemus*. Hæc via CHRISTI ac Christianorum, sicut indicat S. Thomas 3. p. quæst. 13. art. 3. ad 3. *Baptismus*, inquit, est *Sacramentum mortis & passionis CHRISTI*, prout homo regeneratur in CHRISTO *virtute passionis eius*: sed *Eucharistia est Sacramentum passionis CHRISTI*, prout homo perficitur in *unionem ad CHRISTVM passum*. Erat olim apud Romanos Virtutis ædes ad ædem Honoris via: nunc verò apud Christianos sacra Eucharistia est ad gloriam passionis via, & simul leuamen laboris & ægritudinis: *Vinum latificet cor hominis. Panis cor hominis* ^{Psal. 103,} *confirmet*. *Mysteria panis & vini confirmet & lætificent cor hominis*, innouata vsu & cultu sacri Baptismi, Pœnitentiæ & Eucharistiæ, vt cor cultoris sacri huius Oratorij nouum omnino appareat, & quod de antiquo Dauide dictum est Eccli. 47, 10. compleatur etiam in nouo: *De omni corde suo laudauit Dominum, & dilexit eum, qui fecit illum*. Talem igitur cultorem Deus, Creator, Redemptor, & Sanctificator quæsiuit in Oratorio, sicut & aliàs fecit: *Quæsiuit Dominus virum iuxta cor suum*. Quæsiuit, ^{1. Reg. 15,} & inuenit Dauidem, cor Dauidicum, cor secundum cor Creatoris, Redemptoris & Sanctificatoris. *Constans & assiduus cultor cor suum dabit in similitudinem picture*. In libro suo Psalmorum David ^{Eccli. 37,} ^{28.}

sexaginta locis cor suum produxit & profudit, cuius similitudinem componat se interius cultor, attendat, quale cor Dauidis formetur, & quale sit erga Deum esse debeat, cum creatura est condita omnipotentia Patris, redempta sapientia Filij, sanctificata gratia Spiritus sancti. Hoc magnum arcanum sanctissimæ Trinitatis, & perfectum compendium animæ innouatæ vsu sacri Baptismi, Penitentia & Eucharistia. Sic innouata anima ingreditur & penetrat sacri Oratorij Adyta, in quibus non uocibus & nutibus orat, sicut hactenus fecit, sed sacris illis Virginibus, psallit spiritu, psallit corde loquitur imitator Regis Dauidis, cuius Psal. 26, 8. terna vox est, *Tibi dixit cor meum, exquisiuit faciem tuam Domine requiram.* Itaque nouus Dauid deinceps non tam ore loquetur quam corde hoc ipsum loco perpetui voti appendet in Appendice Oratorij.